

Das Latweeschu lauschu draugs.

1833. 24. Wewrar.

Sta Iappa.

Jaunas sinnaß.

Gan leekahs, itt kà schinnis gaddòs gais pawissam buhtu palizzis zittads, jo fcho seemu daschàs semmès, kur zittòs gaddòs stipri gan irr fallis, ne mas ne falle, un atkal zittàs semmès, kur pa seemu arween mihts laiks irr bijis, tik stipra falna bija, kahdu tee wiffwezzaki laudis tur wehl naw peedsihwojuschi. Wahzsemmé ittin mas falle un Zihringeru-walsti sneegu drihs ne dabbuja redseht. Dahnu-semmé jau Wewrar-mehnesim nahkohé zihruki dseedaja un Sprantschu-semmé tannì juhremallà us seemeta puffi jau 12tà Janwar zihruki atskrehje tik leelòs barròs, ka laudis stahsta, tik dauds wehl ne kad kohpà effohé redsejuschi un patte faule zaur scheem putnineem effohé bijusi brihtinds tihv' kà aptumfchota. Urri Kreewu-semmes seemeta puffé, kur pa zittahm seemahm drihs wairak irr fallis, ne kà kahdà zittà pasfaules mallà, fcho seemu tik kai drufzin falle un Peh-terburgà laudis ne warreja isbrihnotees pahé tahdu mihtstu seemu, kahda fchi tur bija. Turpretti daschàs zittàs semmès, kas lihds fchim pee tahm wiff-filtakahm eeksch Eiropas peederreja, laudis schinnì seemà ne sinnaja, kà glahbtees no aukstuma. Molduaneru-semmé tik dauds sneegu kritte, ka zilwekeem bija ja-fargahs no mahjahm iseet, ka sneegà ne noslihe. Turku-semmé tik stipri falle, ka teem Egiptereem un Turkeem, kam tur taggad sawà starpà karsch irr, bija ja-atstahjahs no lauschanas, ka Konstantinopeles-pilssehtà pats mehris, kas jau dauds gaddòs tur plohsahs, atlaidahs un ka ta juhra pee schahs pilssehtas ais-falle, faut gan zittòs gaddòs leddus tur pawissam naw redsams. Bet wiffu-wairak falle tannì Kreewu-walsts puffé pee pascheem Perseru rohbescheem, kur zittakhet jau Janwar-mehnest rohses seed dahsòs, kur neweenà paschà mahjà krahfus naw un kur tee nabbagi darbawihri zauru gaddu tik kai ihfas bikfes,

Kreflus un tahdas masas kamsöhles wafka, kurreu peedurknes preeksch-puffé irr atristas un winneem paffat no plezzehm nokarrahs. Us kahjahm winneem ihsas fabelkes, kas tik lihds papehdam eet, un tuppeles ar augstahm apfazzehm. Tä winneem kahjas lihds zelleem irr pliffas un kruhts pawiffam walfä un tä winneem paschä stiprä falnä irr ja-eet abrä pee saweem darbeem. Wafka tur pilsfehätäs tik reitti, ka ta bohdes pa mahrzineem ja-pirk un ka schinnit seemä 23 kapeiki bija ja-maffa par 20 mahrzineem. Uk! tee nabbadfimi, ne sinnadami kà zittadi glahbtees no aukstuma, mahlu blohdes ar ohgsehm eenesse sawäs istabinäs, likke us grihdi, apsehdahs wiffi turu fläht un fildijahs zauru deenu, jif warredami.

No Parihses. 9tä Janwar tur tahdä nammä, kurrä lihds pat trescham behninam laudis dsihwo, leels ugguns zehlahs un driht namma treppes fahze degt. No trescha behnina diwi seewischki brehze pehz glahbschanas. Utskrehje firds-drohschs ferschants, kam wahrds Rollen, likke ar zitta kaxawihra palihgu leelu treppi pee namma fläht, uskahpe lihds teem balkeem, kas no pirma behnina zaur muhri stahweja us ahr'-puffi, no turrenes ar to paschu treppi lihds ohtram behninam, un beidsöht lihds trescham, tur zaur lohgu kahpe istabä un isglahbe weenu no teem seewischkeem, to gaspashu; jo ta ohtra, winnas deenest-meita, Deewam schehloht, duhmös jau bija noflapufi. Serschants, pehz dabujis sinnah, ka gaspashai wehl dauds naudas un dahrgas leetas tur augscham sawä istabä effoht palikkufchas un redsedams, ka laudim pat labban bija isdewees ar dseschameem rihkeem leesmas drufzin apflahpeht, wehl ohtrureis kahpe us augschu un gaspashai 70,000 rublus atnesse seminä.

No Londones. (5. Wewrar.) Tä, kà daschi zilweki dohma, ka tahs leetas, kas no sweschahm semnehm nah, arween effoht labbakas un smuffakas, ne kà tahs, kas winnu paschu semmä irr taifitas, täpatt arri lihds schim tahm augstahm un baggatahm gaspashahm Eulenderu semmä schlitte, ka winnahm par ihstenu gohdu effoht, kad tik tahdas drehbes un lafkatus walfajoh, ko par dahrgu naudü no tahlahm semnehm likke atwest. Bet schinnis deenäs winnas labbu mahzibu dabbuja. Jo kehwinene wiffahm tahm augstahm gaspashahm, kam brihw winnu brihscham apmekleht, zaur paschahm awihsehm likke doht sinu, ka tahda apgehrbschana winnai ne mas ne patihfoht un ka winna zerrejoh, ka us preekschu wiffas gaspashas, pee winnas atnahdamas, tik ar tahdahm drehbehm un lafkateem gehrbshotees, kas paschä Eulenderu semmä austi un taifiti.

No Leepajas, Kursemmé. 16tas Wewrar-deenas walfarä, kad pulstems bija pussjett' aston', tad tur pee debbes ittin leels un gaischs dahrs jeb rinkis apfahrt mehnesi tikke redsams, kas tschetras reises plattaks rahdijahs, ne kà mehnes patte. Mehnes un winnas dahrsa starpibä, kas 30 reises plattaka, ne kà mehnes patte bija, tur debbes tikpatt sfaidra un swaigsnu pilna bija, kà wiffäs zittäs malläs. Pehz pussstundas schis gaischs rinkis, pamashtim palizzis tumschaks, wairs ne bija redsams.

L i h d s i b a.

Deewa tihrums.

Sal. fakk. wahrđ. 3, 11. 12. Mans behrns, ne atmett' to pamahzifchanu ta Kunga, un lai winna pahrmahzifchana tew ne reeb. Jo kurreu tas Kungs mihtu turr, to pahrmahza winsch, itt kà weens tehws to dehlu, pee ka tam labs prahts irr.

Gohdigs semneefs, Zohms wahrđa, ar sawu kaiminu, ko Mattihfu sauze, farunnadamees, fazzija: "Es nu jau ilgu laiku tew passistu un esnu redsejis, kà tu dsihwo un kà tu gohdigi turrees; bet pahr to es daschreis esnu brishno-jees, kad tew arri gruhti klahjabs, kad arri behdas ilgu laiku tew par zekka beedreem un truhkums tawàs mahjàs bija, ka tomehr ne kad ne fuhdseji, un ne kad biji ihsten' noffummis, bet arween itt drohschs un meerigs un pat preezigs biji, tapatt behdu-lajinà, kà baltà deeninà. Mahzi man jel, kà es arri to spehtu." Mattihf pasmeedamees tam atbildeja: "Jo es ar mas wahrdeem tew warru rahdih. Manni laufa-darbi man to eemahza. Rê kaimin! es few paschu un sawu dsihwofchanu arween atsihtu un usfkattu kà kahdu Deewa tihrumu. Kad man nu kahds gruhtums useet un behdas wirsu nahf, tad es peeminnu arfka un ezjekka, ar ko mehš sawu lauzinu apstrahdajam, lai nifnas sahles tohp pohstitas un semme labbi apkohpta, ka fehklas graudini jo labbaki faknojabs. Jo peeminmedams es arri sawu firdi ismekleju, woi tur naw dascha neaugliga weetina, ko waijaga apstrahdabt un augligu padarriht? Woi firdi nifnas sahles ne rohnabs, ko waijaga isdeldeht, lai graudini dihgst un labbus augtus nefs? Daschureis es sawas behdas arri lihdsinaju ar pehrfona gaisu un wehtras laiku, kas gan ar tumscheem padebbescheem zekahs, bet arri leetutinu dohd, gaisu isihri un dsiffina un lauzinu atspirdsina. Tad pats eepreezinajohs, dohdadams: kad wehtras laiks buhs pahrgahjis, tad mihta faulite gan atkal spihdehs. Rê kaimin! tà es sawu firdi un dsihwofchanu usluhkoju par Deewa tihrumu. Woi gan tihrums drihft fazzih arrajam: ko tu darri?" — "Un kas tad schim tihrumam kungs un kohpejs?" — "Kà Zohms jautaja. — "Kas zits," tà kaiminsch winnam atkal atbildeja, itt preezigs us augschu rahdidams, — "Kas zits, ne kà winsch, tasflugst-teizams, kas muhsu tihrumeem sneegu, dohd un rassu, fauliti un leetutinu, — un kas to, ko winsch mihto, pahrmahza."

— ul —

5tas mihtlas usminna: Swengels pee affas.

6ta mihtla, dubbulta.

Par dubbultu mihtlu mehš tahdu sawam, fur diwi wahrđi atminnami, un fur, kad schohs diwus wahrđus faleef, atkal treschajs wahrđs isnahf, kas pawissam zittu leetu nofihme. Luf, par preekschihmi: kad mehš dohdam usminneht tohs wahrđus: ka fflis un seers, tad pirmajs wahrđs nofihme weenu swehru, ohers wahrđs atkal weenu ehdamu leetu. Bet kad nu abbus wahrđus leefam kohpà, tad isnahf

jauns wahrds: ka fku=feers un tas naw nei swehrs, nei kahda eh dama leeta, bee tas nosihme kahdu fliktu sahli, kas sehmallâ, woi arri kahdu puffki, kas pat dahrsâ aug. Leezeet nu wehrâ scho ihfu pamahzichanu, mihti lassitaji, un luhkojeet, woi jums nu isdohfees, scho dubbultu mihtlu usminneht. Ja jums patifsees tahdas mihtlas atminneht, tad tas pats, kas scho jaunu mihtlu taifijis, us preekschu weht zittas sagahdabs.

Pirmajs ohtras lohiti mihtle,
 Ohtras pirmu daschkahrt wihle;
 Pirmajs ruhž un feppas zeff,
 Ohtras aug un seed un seff.
 Pirmajs staiga tshetrahm kahjahm,
 Ohtras aug turpact pee mahjahm.
 Pirmajs warka kasehohku,
 Ohtras pilda wehderu.
 Pirmajs ne proht, kâ ween laupihht,
 Ohtras fainneeks gan grihb taupihht.
 Un winsch pirmu daschkahrt noschauj,
 Kad schis plehsdams ohtras israuj.
 Pirmajs brihscham danzohht mahk,

Ohtras rudden' iskult fahk;
 Pirmajs dohd mums zeppetees,
 Ohtras samakk putraimés;
 Pirmajs mihtlo meddurinu,
 Ohtras leef pee brandawinu.
 Klau nu nahburgs! — nu atmini;
 Woi tu abbus wahrds sinni? —
 Wet kad abbus kohpâ leezi
 Un ar teem peestrahpehtes teezi
 Zihrumôs, tad raudasi,
 Sawu darbu saudesi,
 Jo tahs ne dere zilwekam,
 Nei arr' kahdam lohpinam. Rln.

Sinnu, zif naudas 22. Wewrar = mehn. deenâ 1833 eeksch Rihges maksaja par daschahm prezzehm.

Par	Maksaja:	Sudr. nauda.		Par	Maksaja:	Sudr. nauda.	
		Rb.	K.			Rb.	K.
1	pohru rudsu, 116 mahrzinus smaggu	1	20	1	pohdu (20 mahrzineem) waffu	5	—
—	meeschu, 100 mahrzin. smaggu	1	5	—	tabaka	—	60
—	kweeschu, 128 mahrzin. smaggu	2	—	—	fweefta	2	35
—	ausu	—	65	—	dseltes	—	65
—	strau	1	50	—	linnu, frohna	2	—
—	rupju rudsu = miltu	1	25	—	brakka	1	70
—	bihdeletu rudsu = miltu	1	50	—	kannepu	1	—
—	bihdeletu kweeschu = miltu	2	40	—	schkichtu appinu	2	40
—	meeschu = putraimu	1	50	—	neschkichtu jeb prezzes appinu	1	10
—	eefala	1	15	—	muzzu silku, eglu muzza	6	50
—	linnu = sehklas	2	75	—	lasdu muzza	6	75
—	kannepu = sehklas	1	10	—	smalkas fahls	4	25
1	wesumu feena, 30 pohdus smaggu	3	50	—	rupjas baltas fahls	5	20
barroteem	wehrscheem, pa pohdu	1	—	—	wahiti brandwihna, puffdegga	7	—
				—	diwdegga	9	50

Beenu sudraba rubli warreja dabbuht par 361½ kapeikeem warra naudas.

Drihw drikkht. No juhrmallas-gubernementu augstas waldischanas puffes:
 Dr. C. E. Napiersky.